

Наш
Максім
Багдановіч

АСОБНА АД ДРУГІХ...

«Топавасць» аўтара, яго мэтавая аўдыторыя, прагноз чаканняў чытача — усімі гэтымі паняццямі актыўна карыстаюцца сёння кнігавыдаўцы. Ад водгукаў рэдактараў, крытыкаў залежыць шмат. Ці дадуць твору права на жыццё, ці стане ён запатрабаваным, а, магчыма, і бестселерам?

Для аўтара заўсёды важнай была першая рэцэнзія на яго твор, першае чытацкае захапленне ці абурэнне. Бывае ж і так, што не здараецца пры жыцці гэтага прызнання, паспраўднаму ацэньваюць толькі наступныя пакаленні...

Як жа ў гэтым сэнсе склаўся літаратурны лёс Максіма Багдановіча? Ці заўсёды творчы імпульс паэта знаходзіў водгук у сэрцах сучаснікаў?

Канечне, каб адказаць на гэтыя пытанні, трэба ўявіць умовы, у якіх пачынаў свой творчы шлях класік айчыннай літаратуры. Пачатак ХХ стагоддзя ў Беларусі быў перыядам «народніцтва» са сваёй шкалай ацэнкі літаратуры, са сваёй ідэалогіяй творчасці. Быць бліжэй да селяніна, жыць яго праблемамі, размаўляць з ім, як з роўным, — вось кароткі спіс асноўных мастацкіх задач, што ставіліся перад народнымі «песнярамі». Зразумела, што размаўляць з чалавекам працы можна толькі на яго мове. Таму часам і патрабаванні да формы выражэння думкі адыходзілі на другі план. Галоўнае — змест. Абуджалны, які прызывае да разняволення, да змагання за лепшую долю. І заканамерна, што ў гэтым святле кніжнік Максім выглядаў «не-для-народным» аўтарам, мысліў высо-

кімі эстэтычнымі катэгорыямі. Быў занадта «выкшталцёным» у вачах многіх тагачасных крытыкаў.

Як вядома, на старонках «Нашай нівы» пабачылі свет першыя творы юнага Максіма Багдановіча, але і ў рэдакцыйным асяроддзі спачатку яго творчасць была ўспрынята даволі неадназначна. Вацлаў Ластоўскі прыводзіў ва ўспамінах факт аб «канфлікце інтэрпрэтацый», які ўзнік у 1909 г. пасля атрымання ліста Максіма Багдановіча з вершамі фальклорнай тэматыкі. «Верхняя» палата рэдакцыі тады пагадзілася з думкай Ядвігіна Ш. аб тым, што творчыя пошукі маладога аўтара — гэта яўная «дэкадэншчына» і ахрысціла іх «вершамі не для народа». Даказаць неаспрэчны талент паэта змог толькі праз пэўны час Сяргей Палуян. У 1910 г. у той жа «Нашай ніве» ён змясціў першы ў беларускамоўным друку цалкам станоўчы водгук на творы Максіма Багдановіча. З гэтым пагаджаўся і Янка Купала, які, аднак, прызнаваўся, што адразу яго таксама ўводзіла ў зман некатора неадпаведнасць «нашаніўскім» стандартам: «Вельмі ўжо парознаму мы пісалі <...>. У мяне матывы грамадзянска-нацыянальныя, у яго — ледзьве не «мастацтва для мастацтва», за малым выключэннем».

Рознасць ва ўспрыманні творчасці Багдановіча захоўвалася і яшчэ шмат гадоў пасля названага «канфлікту». Нават пра адзіны прыжыццёвы зборнік паэта з'явілася ў каталіцкай газеце «Беларусь» наступная інфармацыя: «Новая беларуская кніжка «Вянок» —

зборнік вершаў М. Багдановіча, між катормі ёсць дужа пекныя, але наогул вершы М. Багдановіча зразумелыя толькі для вучоных і начытаных людзей». «Штукарствам для штукарства» называў творы Багдановіча і Л. Гмырак (Мечыслаў Бабровіч) і ставіў яго «асобна ад другіх» паэтаў свайго часу. Магчыма, калі б не з'яўленне прыхільнай, грунтоўнай рэцэнзіі А. Луцкевіча пад назвай «Пясняр чыстай красы», то многія прыхільнікі «народніцтва» так і не разгледзелі б у вершах Максіма Багдановіча сапраўды нацыянальны, глыбока патрыятычны дух, да таго ж выражаны ў дасканалай, вытанчанай літаратурнай форме. Ды і няўжо «ненароднымі» можна назваць наступныя радкі, поўныя болю за лёс беларускага сялянства:

Народ, Беларускі Народ!

Ты — цёмны, сляпы, быццам крот.

Табою ўсягды пагарджалі,

Цябе не пушчалі з ярма

І душу тваю абакралі, —

У ёй нават мовы няма.

Збудзішысь ад грознай бяды,

Увесь поўны смяротнай жуды,

Ты крыкнуць не вольны: «Ратуце!»

І мусіш ты «Дзякуй» крычаць.

Пачуйце жа гэта, пачуйце,

Хто ўмее з вас сэрцам чуваць!

Бо той, хто сапраўды суперажывае, абвінавачанне ў «слепаце» за абразы не палічыць...

Цікава, што, як часта бывае з геніямі, больш станоўчых водгукаў ужо на пачатку

Максім Багдановіч

Жывеш не вечна, чалавек, —
Перажыві ж у момант век!

Жыві і цэльнасці шукай,
Аб шыраце духоўнай дбай.

Каб хвалявалася жыццё,
Каб больш разгону ў ім было,
Каб цераз край душы чуццё
Не раз, не два пайшло!

І ў напружэнні паўнаты
Свайго шырокага жыцця
Без болю, ціха зойдзеш ты
Ў краіну забыцця.

творчага шляху Максім Багдановіч атрымаў у замежным друку. Напрыклад, неўзабаве пасля першай публікацыі Багдановіча, апавадана «Музыка», украінскі літаратурна-разнаўца Іларыён Свянцінскі ў кнізе «Відроджэнне білоруськаго пісьменства» адзначыў маладога творцу, які і сам, як той музыкант, «усю душу сваю клаў у ігру». А рускі публіцыст А. Пагодзін у артыкуле «Белорусские поэты» дае Багдановічу-паэту яшчэ больш разгорнутую характарыстыку: «М. Багдановіч — адна са з'яў, якія спадарожнічаюць нацыянальнаму абуджэнню народаў: тонкая і чуйная натура, ахопленая імкненнем вярнуцца да прыніжанага і забытага народа». Адзначае Пагодзін і наяўнасць у творцы «асабліва інтэлігентнай душы». У 1911 годзе дзейнасць Максіма Багдановіча была заўважана чэшскім друкам. Вядомы славіст Адольф Чэрны пісаў: «Багдановіч — чалавек новай культуры, сюжэты яго нешматлікіх невялікіх вершаў агульначалавечыя».

Як бачым, маштаб творчай асобы Максіма Багдановіча па сапраўднаму быў ацэнены па-за межамі яго месца і часу існавання. Што рабіць, такі ўжо лёс сапраўды геніяльных людзей, якія апераджаюць, працуюць на будучыню, падштурхоўваюць далейшае развіццё сучаснікаў і дбаюць найперш аб «шыраце духоўнай». А мы, удзячныя нашчадкі, і сёння не спыняемся ў жаданні даследаваць, адкрыць тое, што было схавана ад нас заслонай вечнасці.

Юлія АЛЕЙЧАНКА.

■ Не абмініце

СКРЫНКІ, ПОЎНЫЯ СКАРБАЎ

Стартаваў новы праект, скіраваны на папулярызацыю чытання

Зайсці на сайт movabox.by. Адказаць на пытанні тэста. Даведацца, якім героем у кнізе Людмілы Рублеўскай «Авантуры студыёзуса Вырвіча» (Мінск: Выдавецкі дом «Звязда», 2014) вы маглі б быць. Прыняць удзел у розыгрышы адной з 20 адметных скрынак, напоўненых артэфактамі, непасрэдна звязанымі з сюжэтам згаданага твора.

Калі вельмі моцна спрасціць, то прыкладна так выглядае алгарытм дзеянняў удзельніка новага праекта кампаніі velcom з сімвалічнай назвай movabox. Але гэта толькі вяршыня айсберга.

Насамрэч праект мае на мэце не адну тэставанку-забаўлянку, але папулярызацыю сучаснай беларускай літаратуры ў нашым грамадстве. Мяркуюцца, што тэст стане першым крокам да знаёмства з кнігай (ён сапраўды складзены так, што не зацікавіцца проста немагчыма), а скрынка-падарунак з сімвалічнымі прадметамі ўзнагародзіць чытачоў. Бо рэчы, змешчаныя ў ёй, набываюць сэнс толькі пасля знаёмства з раманам. Што агульнага, акрамя сюжэта гісторыі пра вандроўку Пранціша Вырвіча і Баўтрамея Лёдніка ў польскі Дракошчын і туманны Лондан, могуць мець наступныя рэчы: набор для стварэння крышталю, мяшэчак з манеткай, карта падарожжа з наклеякамі, нататнік з чорнымі старонкамі, запоўнены загадкавымі рэцэптамі, магніцік з гербам горада і рэцэпт верашчакі? Натуральна, разам з усімі гэтымі прывабнымі рэчамі movabox змяшчае і саму кнігу. Толькі ўважлівы чытач гэтыя кавалачкі пазла складзе ў цэласную карціну.

— Наш новы праект арыентаваны на старэйшых школьнікаў і студэнтаў. Ён спалучае інтэрнэт- і афлайн-часткі. І для пачатку movabox мы спецыяльна падабралі кнігу, што стала б мастком паміж рознымі аўдыторыямі — школьнікамі, падлеткамі і дарослымі, — кажа кіраўнік аддзела брэнд-менеджменту velcom Зміцер КУРЛОВІЧ. — Ды і задача праекта — не проста падарыць скрынкі з наборам артэфактаў, а падштурхнуць да чытання кніг.

Письменница Людмила Рублеўская стала ўладальніцай скрынкі movabox №1 паводле яе рамана «Авантуры студыёзуса Вырвіча»

«Беларуская літаратура нічым не горшая за іншыя. Яна паўнаватасная, на ўзроўні еўрапейскай, — зазначае пісьменніца Людміла РУБЛЕЎСКАЯ. — Адзінае, чаго нам часта не хапае, — пасрэдняга паміж кнігай і чытачом. Ды і склалася так, што ў беларускай літаратуры існуе мноства стэрэатыпаў пра нуднасць і нецікавасць твораў айчынных аўтараў. Нам увесь час даводзіцца пераконваць чытача ў адваротным. Думаю, што мая кніга «Авантуры студыёзуса Вырвіча» — якраз прыклад той нясумай беларускай літаратуры. XVIII стагоддзе, авантуры, рыцары, дамы, шляхта, дубоі, алхімікі, містыка, вандроўкі праз усю Еўропу... Хіба не захапляе? Яшчэ адна адметнасць нашага часу — кліпавае мысленне моладзі і патрэба ў абавязковай візуалізацыі. Выдатна, што кніга пра Вырвіча і Лёдніка таксама набыла матэрыяльнае ўвасабленне і дазваляе чытачам прыняць удзел у прыгодах герояў».

Movabox — гэта не толькі скрынкі і 4 абраныя кнігі. Праект мае яшчэ адзін

«Яшчэ адна адметнасць нашага часу — кліпавае мысленне моладзі і патрэба ў абавязковай візуалізацыі. Выдатна, што кніга пра Вырвіча і Лёдніка таксама набыла матэрыяльнае ўвасабленне».

складнік, ён скіраваны на развіццё беларускамоўнага буккросінгу — бясплатнага абмену кнігамі. У кавярнях, краўтэйных прасторах розных гарадоў хутка размесцяцца палічкі з кнігамі. Тут будучы і тыя 4 галоўныя творы, якім прысвечаны тэматычныя movabox, і іншыя выданні на беларускай мове. Усе кнігі пазначыць спецыяльнымі наклеякамі з паведамленнем пра праект і просьбамі вярнуць прачытаныя творы. Таксама чытачы атрымаюць магчымасць даваць на паліцы кнігі са сваёй хатняй бібліятэкі, каб у чытанне ўцягвалася ўсё больш і больш людзей».

Праект доўжыцца 6 месяцаў, за гэты час будучы разыграныя movabox, прысвечаныя чатыром кнігам сучасных беларускіх аўтараў. Назвы наступных трох выданяў арганізатары пакуль трымаюць у сакрэце.

Дарэчы, movabox — не першы праект кампаніі velcom, накіраваны на папулярызацыю беларускай літаратуры і пашырэнне ўжывання беларускай мовы ў нашым грамадстве. Так, летась фестываль velcom-smartfilm быў прысвечаны буктэрэйлерам, кароткім ролікам-рэкламам кнігі. Яшчэ адна маштабная ініцыятыва, якая рэалізуецца і сёння, — «чытаем па-беларуску з velcom». Яна накіраваная перш за ўсё на школьнікаў і прадугледжвае правядзенне ў розных гарадах і вёсках краіны адмысловых урокаў беларускай мовы і літаратуры, настаўнікамі на якіх становяцца вядомыя пісьменнікі, спартсмены.

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

Департамент по ценным бумагам
Министерства финансов Республики Беларусь
ЗАРЕГИСТРИРОВАНО
27 октября 2016
Красинский А.Д.

УТВЕРЖДЕНО
Протокол внеочередного
Общего собрания участников
СООО «ВильнюсСтрой»
от 12 октября 2016 года

ИЗМЕНЕНИЯ В ПРОСПЕКТ ЭМИССИИ ЖИЛИЩНЫХ ОБЛИГАЦИЙ тринадцатого выпуска

Совместное общество с ограниченной ответственностью «ВильнюсСтрой»
г. Минск

Внести в Проспект эмиссии жилищных облигаций тринадцатого выпуска следующие изменения:

- в пункте 2.2:
 - в подпункте 2.2.1 слова «7 062 000 000 (семь миллиардов шестьдесят два миллиона) белорусских рублей» заменить словами «706 200 (семьсот шесть тысяч двести) белорусских рублей»;
 - в части первой подпункта 2.2.2 слова «6 600 000 (шесть миллионов шестьсот тысяч) белорусских рублей» заменить словами «660 (шестьсот шестьдесят) белорусских рублей»;
- подпункт 2.4.1 пункта 2.4 изложить в следующей редакции:

«2.4.1. Исполнение обязательств по Облигациям обеспечивается поручительством следующих юридических лиц:

 - Общества с ограниченной ответственностью «Термосталь» в сумме 198 000 (сто девяносто восемь тысяч) белорусских рублей в соответствии с договором о предоставлении поручительства от 28 апреля 2016 года №1/П в редакции дополнительного соглашения от 12 октября 2016 года №1.
 - Место нахождения Общества с ограниченной ответственностью «Термосталь»: 222122, Минская область, Борисовский район, а/г Лошница, ул. Рабочая, 1; УНП 690658492.
 - Стоимость чистых активов Общества с ограниченной ответственностью «Термосталь» на 01.07.2016 составляет 865 952,53 (восемьсот шестьдесят пять тысяч девятьсот пятьдесят два) белорусских рубля 53 (пятьдесят три) копейки;
 - Закрытого акционерного общества «РосЭнергоМаш» в сумме 508 200 (пятьсот восемь тысяч двести) белорусских рублей в соответствии с договором о предоставлении поручительства от 28 апреля 2016 года №2/П в редакции дополнительного соглашения от 12 октября 2016 года №1.
 - Место нахождения Закрытого акционерного общества «РосЭнергоМаш»: 220039, г. Минск, ул. Воронянского, 7А, 1 этаж, каб. 65; УНП 191129754.
 - Стоимость чистых активов Закрытого акционерного общества «РосЭнергоМаш» на 01.07.2016 составляет 508 252,33 (пятьсот восемь тысяч двести пятьдесят два) белорусских рубля 33 (тридцать три) копейки.
 - По договору о предоставлении поручительства поручители обязуются исполнить обязательства по Облигациям перед их владельцами в пределах суммы поручительства, предусмотренной договорами о предоставлении поручительства, в случае неисполнения или ненадлежащего исполнения данных обязательств Эмитентом.
 - Договоры о предоставлении поручительства вступают в силу с момента их подписания Эмитентом и поручителями и действуют в течение всего срока обращения Облигаций, а также в течение 3 (трех) месяцев после окончания срока обращения Облигаций. Действие договоров о предоставлении поручительства прекращается (в зависимости от того, какое событие (срок) наступит ранее) после исполнения обязательств по Облигациям (в том числе досрочного погашения всего выпуска Облигаций) либо по истечении 3 (трех) месяцев после окончания срока обращения Облигаций, если владельцы Облигаций не предъявят в указанный трехмесячный срок требования о выплате денежных средств по Облигациям к Эмитенту или поручителю.»;
 - пункт 2 части второй подпункта 4.2.5 пункта 4.2 изложить в следующей редакции:

«2. Обеспечение эмиссии тринадцатого выпуска Облигаций поручительством в соответствии с заключенными договором о предоставлении поручительства от 28 апреля 2016 года №1/П в редакции дополнительного соглашения от 12 октября 2016 года №1 с Обществом с ограниченной ответственностью «Термосталь» и договором о предоставлении поручительства от 28 апреля 2016 года №2/П в редакции дополнительного соглашения от 12 октября 2016 года №1 с Закрытым акционерным обществом «РосЭнергоМаш».».

ОТ ЭМИТЕНТА:
Директор СООО «ВильнюсСтрой» Н.М.Яколевич
Главный бухгалтер СООО «ВильнюсСтрой» Т.С.Журавская
ОТ ЛИЦ, ПРЕДОСТАВИВШИХ ОБЕСПЕЧЕНИЕ:
Подтверждаю достоверность информации об обеспечении: Л.Б.Кочеткова
Директор ООО «Термосталь»
Подтверждаю достоверность информации об обеспечении: Н.В.Дортгольц
Директор ЗАО «РосЭнергоМаш»
ОТ ПРОФУЧАСТНИКА:
Директор ЗАО «Генеральная система инвестиций» Н.Л.Черник

УНП 191434087